

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU NAUK O SZTUCE
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
OD KWIETNIA 2002 DO MARCA 2003 ROKU

I. Skład Komitetu

Komitet Nauk o Sztuce, w kadencji rozpoczętej 28 maja 1999 r., liczył 42 członków, w tym trzech członków PAN. Ośmiu członków to pracownicy jednostek PAN, a 33 to pracownicy szkół wyższych, jedna osoba zmarła w 2001 r., w 2002 r. zmarł prof. dr hab. Konstanty Kalinowski.

II. Działalność organizacyjna

II.1. W okresie sprawozdawczym odbyły się dwa zebrania plenarne:

7 czerwca dr hab. Jakub Pokora (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) w części naukowej zebrania wygłosił referat *O siedemnastowiecznej antroponimii (od Zygmunta III do Jana Kazimierza Wazy)*. Referent pokazywał i szczegółowo analizował przedstawienia plastyczne, ilustrujące programy panegiryczne związane z imionami władców polskich epoki Wazów. Panegiryczna inwencja twórców tych plastycznych wyobrażeń krzewiła się opierając na żywej w epoce tradycji mitogenicznej wokół imion. Wyrastała ona ze znajomości etymologii i semantyki imion własnych, wzbogacanej plastycznymi skojarzeniami i pomysłowością w zestawieniach symboli obrazowych. Celem tej twórczej inwencji było danie wyrazu środkami plastycznymi, niekiedy wspartymi tylko niewielką inskrypcją, wspaniałym cnotom władcy i znamienitym prognostykom jego panowania. Przedstawienia te służyły imię władcy jako jego publiczną tożsamość, publiczny wizerunek, stanowiący wykładnię zastosowanej alegoryki. Plastycznie wyobrażone w przedstawieniach cnoty, niczym archetypowe atrybuty stawały się swoistymi identyfikatorami publicznego obrazu, jaki otrzymywał każdy władca. „Dziedziczenie” cnot przez władców „od imion” i za ich pomocą odbywało się więc niejako z przyzwoleniem zbiorowej wyobraźni, za sprawą funkcjonującego społecznie „myślenia życzeniowego” – magicznego. Znakomitym przykładem na poparcie tych antropologicznych obserwacji okazała się w wywodach prelegenta obrazowa alegoryka imienia Władysław (Władysław IV), związana z obeliskiem i jego symboliczną wymową wspięcia się nań (osiągnięcia sławy, szczytu powodzenia), ujawniająca etyczną trudność w drodze ku sławie: „związek cnoty ze sławą uwzględniający »apetyt« sławy”. Na